

WESTERKERK

AMSTERDAM

Orde van Dienst

VOOR DE 585^E CANTATEDIENST

ZONDAG 26 SEPTEMBER 2021

Predikant: ds. Herman Koetsveld
Organist: Evan Bogerd
m.m.v. Westerkerkkoor en ensemble 't Kabinet
o.l.v. JanJoost van Elburg

Chant 90

Jan Pieterszoon Sweelinck (1561-1621)

Magnificat a 5 in Bes

Francesco Durante (1684-1755)

Solist:

Bas: Bram Trouwborst

Ensemble 't Kabinet:

Viool 1: Daniel Boothe
Viool 2: Madoka Nakamaru
Violoncello: Maximiliano Segura Sánchez
Contrabas: Lindo Paulino
Orgel: David Schlaffke

Westerkerkkoor

Muzikale leiding: JanJoost van Elburg

Toelichting: JanJoost van Elburg

Ter voorbereiding op de dienst is er orgelspel. Wij vragen u vriendelijk om tijdens het orgelspel stilte in acht te nemen.

Orgel: Partite diverse sopra 'De lofzang van Maria'
Piet Post (1919-1979)

Na een korte intonatie door de organist staan wij op en zingen het

Openingslied: Psalm 100: 1 en 2
Tekst Willem Barnard
Melodie Genève 1551

Bemoediging en groet

Vervolg openingslied: Psalm 100: 3 en 4

Gemeente gaat zitten

Moment met de kinderen *(de kinderen mogen naar voren komen)*

Gebed om ontferming

Loflied: Gezang 154b: 1, 2, 8 en 10
Tekst Wim van der Zee
Melodie Genève 1562 – Psalm 136

Gebed bij de opening van de Schrift

1ste Lezing: 1 Samuel 2: 1 - 10 (lofzang van Hanna) (NBV)

En Hanna bad:

'Nu juicht mijn hart dankzij de ENE, fier heft mijn hoofd zich op, dankzij de ENE, mijn mond spreekt vrijmoedig tegen mijn vijanden, want dankzij uw hulp beleef ik vreugde.

Geen is er heilig als de ENE, er is geen andere god dan u, geen rots is er als onze God. Gebruik toch geen grote woorden, blaas niet zo hoog van de toren, want de ENE is een alwetende God: door hem worden onze daden gewogen. De boog van de helden is gebroken, en wie wankelen weten zich gesterkt. Die genoeg hadden, verkopen zich voor brood, en wie hongerden zijn verzadigd. De onvruchtbare baart zeven zonen, en wie veel kinderen heeft, verwelkt. De ENE doet sterven en doet leven, zendt naar het dodenrijk en leidt eruit omhoog. De ENE maakt arm en hij maakt rijk, vernedert diep en heft hoog op.

Hij verheft uit het stof wie berooid is, uit het vuil tilt hij op wie alles ontbeert. Hij laat hen wonen bij hooggeplaatsten, hij houdt een ereplaats voor hen vrij. Van de ENE zijn de pijlers der aarde waarop hij de wereld heeft vastgezet. Die hem trouw zijn, behoedt hij op hun pad, maar de zondaars komen om in het duister. Ontoereikend is de menselijke kracht: wie het opneemt tegen de ENE wordt gebroken, vanuit de hemel dondert hij hun toe.

De ENE spreekt recht over heel de aarde, hij geeft macht aan de koning die hij kiest en verhoogt het aanzien van zijn gezalfde.'

Koor: Chant 90
Jan Pieterszoon Sweelinck (1561-1621)

2^e Lezing: Johannes 19: 25 - 27 (NBV)

Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder: 'Dat is uw zoon,' en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

Lied: Gezang 333 (2x)
Tekst Sytze de Vries
Melodie Willem Vogel

Prediking

Koor: Magnificat a 5 in Bes
Francesco Durante (1684-1755)

Gebeden, stil gebed en Gebed des Heren *(onder klokgelui uitgesproken)*

Onze Vader die in de hemelen zijt,
uw Naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome
Uw wil geschiede,
gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van de boze.
Want van U is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid. Amen!

Slotlied: Gezang 657: 1, 2 en 4 *(gemeente gaat staan)*
Tekst Sytze de Vries
Melodie Wales 1865

Zegen

Gemeente:

A - - - - men A - - - - men

Jos van der Kooy 1994

Na de zegen gaan we weer zitten en luisteren naar het afsluitende orgelspel.

Orgel: Preludium in C-Dur, BWV 547
Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Aansluitend aan deze dienst is er een bijeenkomst waarin de gemeente o.a. wordt geïnformeerd over het overleg met de PKA over de positie van de Wester in het geheel van de Protestantse Kerk van Amsterdam.

In verband met de nieuw op te stellen beleidsnota voor de komende vijf jaar kan iedereen ook wensen, ideeën en voorstellen doen die de kerkenraad verder kan inspireren om verder uit te werken. Iedereen van harte welkom! Even koffie halen en dan weer plaatsnemen zodat we zo snel mogelijk kunnen beginnen.

Inzameling der gaven

Bij de twee uitgangen aan de achterkant van de kerk (Keizersgracht) staan offerblokken voor de collectes. Geef alstublieft één bedrag voor de drie collectes. Dat bedrag wordt verdeeld over de drie collectedoelen.

U kunt bij de rechter uitgang ook pinnen!

Geeft u gewoonlijk via GIVT? Dat kan natuurlijk ook, zelfs vanuit huis en gesplitst in de drie collectes.

1ste collectedoel:

In 2021 collecteren we elke maand voor Stichting Care Foundation The Gambia. De Stichting Care Foundation The Gambia is sinds 2000 actief in het dorp Jiboro (Gambia) en omgeving om de leefomstandigheden van de bevolking te verbeteren. Dat doen we door het bevorderen van een goede gezondheidszorg en een betere educatie. Financiële steun en kennisoverdracht is daarbij belangrijk. In de afgelopen jaren zijn er veel verschillende projecten opgezet. Met behulp van financiering vanuit de stichting is in Jiboro een ziekenhuis, tandartsenpraktijk, apotheek, skill center, vrouwentuin, bakkerij en een school voor kinderen met een beperking gerealiseerd. Alle omliggende dorpen kunnen hier gebruik van maken. Er is tevens een sponsorprogramma opgezet. Voor slechts 120,- euro per jaar kan een kind gesponsord worden om een jaar naar school te gaan.

Van harte bij u aanbevolen!

2^e collectedoel:

In de Westerkerk zijn we gezegend met een tweetal prachtige orgels. In de kerkdienst neemt het orgel een belangrijke plaats in. Het moet door professionals gestemd en onderhouden worden. Daarom vandaag een collecte voor het onderhoud van onze orgels.

3^e collectedoel:

Deze collecte is bestemd voor het vereffenen van de kosten van de uitvoering van deze cantate. Zowel het muzikale niveau als de kosten van de cantatediensten zijn hoog, ondanks de bescheiden honoraria van de musici. Ter dekking van de hoge kosten en om tekorten te vermijden, vragen wij u om het hoge muzikale niveau te waarderen met een vrijwillige bijdrage om zodoende bij te dragen aan de instandhouding van de traditie van de cantatediensten.

UW BIJDRAGE MAAKT HET VERSCHIL

Na een lange stille periode door Corona zijn wij intens blij om weer live cantatediensten uit te kunnen voeren.

Ook voor aankomend seizoen staan er weer enkele prachtige cantates gepland. Om dit, ook in de toekomst, mogelijk te blijven maken hebben wij uw hulp hard nodig.

Elke bijdrage helpt en zorgt ervoor dat deze al bijna 70 jaar durende traditie kan worden voortgezet.

Volgende Cantatedienst:

Zondag 31 oktober om 17.00 uur

Ein feste Burg ist unser Gott BWV 80, Johann Sebastian Bach

m.m.v. Westerkerkkoor, solisten en Ensemble 't Kabinet

o.l.v. JanJoost van Elburg, dirigent

Voorgangers: Ds. H. Koetsveld, Dr. C.M. Pumplun

Organist: Evan Bogerd

Ondergetekende geeft zich op als donateur van **Stichting Cantatediensten Westerkerk** en maakt daardoor mede de Cantatediensten mogelijk:

De heer/mevrouw:

Adres:

Postcode/plaats:

Telefoonnummer:

Plaats:

Handtekening:

E-mail adres:

Donatie: €

Stichting Cantatediensten Westerkerk

Prinsengracht 281

1016 GW Amsterdam

KvK: 64270157, RSIN: 8555.92.928, IBAN: NL04 INGB 0003 8921 70

U kunt zich ook aanmelden via donateurs@westerkerkkoor.nl of telefonisch via 020-6247766.

De Stichting Cantatediensten Westerkerk heeft de ANBI status.

Zodra uw opgave bij ons binnen is, sturen wij u een ontvangstbevestiging.

TOELICHTING

Sweelinck - Pseame 90

Als het aan het calvinisme had gelegen, waren alle orgels met de beeldenstorm uit de kerken verdwenen. Dankzij de stadsbesturen bleven de orgels echter behouden. Sweelinck was dan ook feitelijk een ambtenaar, in dienst van het Amsterdamse stadsbestuur. Als stadsorganist vermaakte hij het publiek dat door de week in de Oude Kerk kwam wandelen. Sweelincks orgel- en klavecimbelmuziek is van uitzonderlijk belang, omdat allerlei internationale invloeden hier met groot meesterschap werden geconsolideerd.

'Tu as esté, Seigneur, nostre retraicte' verscheen in het Tweede Boek der Psalmen Davids uit 1613.

Durante - Magnificat in Bex

Van alle vocale composities van de Napolitaanse barokcomponist Francesco Durante (1684 – 1755), is het Magnificat in Bes ongetwijfeld het meest bekende. Deze bekendheid is echter volledig gebaseerd op de 4-stemmige versie van het werk.

De versie die wordt uitgevoerd door het Westerkerkkoor is echter de 5-stemmige versie, die veel minder bekend is en op een aantal punten grote verschillen met de 4-stemmige versie vertoont. Niet alleen heeft Durante een extra sopraanpartij toegevoegd, maar ook heeft hij enkele delen vervangen door nieuwe (*Et misericordia, Fecit potentiam, Suscepit Israel*). Daarnaast heeft hij de instrumentale partijen volledig herschreven, waarbij de altvioolpartij is verdwenen maar de twee vioolpartijen veel rijker en zelfstandiger zijn geworden.

Het leven van Durante viel vrijwel volledig samen met dat van J.S. Bach (1685 – 1750), en het is verleidelijk om een vergelijking tussen beiden te maken. Beide componisten speelden een leidende rol in het muziekleven van hun stad, Bach in Leipzig, en Durante in Napels, waar hij als docent aan twee conservatoria o.a. Jomelli, Paisiello, Pergolesi en Piccinni als leerlingen

had. Maar waar Bachs muziek na zijn dood steeds minder werd uitgevoerd, bleef de kerkmuziek van Durante nog lang in gebruik, tot zelfs in de eerste helft van de 19e eeuw. Van zijn werken circuleerden vaak al tijdens zijn leven meerdere kopieën, en ook Bach heeft meerdere werken van Durante gekopieerd. De Mis in c, BWV Anh. 26, wordt nu algemeen beschouwd als een werk van Durante. (*Walter Heeroma*)

UITVOERENDEN

Bram Trouwborst

Bram Trouwborst (1977) studeerde na zijn middelbare schooltijd eerst Geschiedenis aan de Universiteit Utrecht en later Ruslandkunde in Leiden. Pas veel later – in 2011 – besloot hij om een conservatoriumstudie te beginnen. Van 2011-2013 studeerde Bram Oude Muziek in Tilburg bij Ildiko Hajnal, waarna hij in 2013 werd toegelaten tot de Master 'Advanced Vocal Ensemble Studies' aan de Schola Cantorum Basiliensis in Basel, Zwitserland. Deze Master rondde hij in 2015 'met distinctie' af.

Momenteel wordt hij begeleid door Geert Berghs. Als solist treedt Bram voornamelijk op in oratoria, passies en cantates uit de Franse, Duitse en Italiaanse barok. Daarnaast heeft hij een grote voorliefde voor het polyfone ensemble-repertoire uit de veertiende, vijftiende en zestiende eeuw. De vaste ensembles waar hij medewerking aan verleent (Seconda Pratica, Cantores Sancti Gregorii, Hemony Ensemble en Ensemble Hieronymus) specialiseren zich dan ook op dat gebied. Als freelance koorzanger is Bram onder andere werkzaam voor het Laurens Collegium, het Helsinki Chamber Choir, Consensus Vocalis en het Nederlands Kamerkoor.

JanJoost van Elburg

Dirigent JanJoost van Elburg (1962) studeerde in 1991 af aan het Conservatorium van Rotterdam in de richting Koördirectie. Daarnaast studeerde hij zang bij Jelle Draijer, Margreet Honig en Ghislaine Morgan. Sinds 1987 is hij dirigent van Het Lelikoor te Amsterdam, en vanaf 2001 van The Bartholomew Consort te Oxford. Sinds september 2012 is Van Elburg vaste dirigent van het Westerkerkkoor. Daarnaast werkt hij als Principal Tutor bij The Blackdowns Early Music Project, en incidenteel als gastdocent bij het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij geeft tevens workshops en lezingen, zowel in Nederland als in het buitenland.

Ensemble 't Kabinet

't Kabinet is een jong en dynamisch ensemble dat zich toelegt op het blootleggen van al het inherente drama binnen de muziek uit de barok. Het

ensemble doet dit door de wereld van de oude muziek in deze tijd opnieuw te verbeelden en met nieuwe kracht te bezielen. Het ensemble is een initiatief van violist Daniel Boothe. De internationale groep van zeer gespecialiseerde musici speelt in kleinere en grotere bezettingen en van kamermuziek tot grootschalige operaproducties. Hoewel de basis in Amsterdam ligt, spelen zij niet alleen in Nederland maar ook elders in Europa.

Andere belangrijke zaken:

- De twee achterdeuren aan de Keizersgracht gaan open om de kerk te verlaten. De achterste rij verlaat de kerk als eerste, daarna rij voor rij.
- Vriendelijk verzoek de aanwijzingen van de stoelaanwijzers op te volgen.
- Het is niet mogelijk om door de hoofddeur aan de Prinsengracht of via het Prinsenhuis naar buiten te gaan.
- U wordt verzocht om niet in de kerk te blijven staan praten.
- Bij mooi weer staat bij de twee achteruitgangen de koffie klaar. U mag de koffie buiten opdrinken. Denk wel graag aan de anderhalve meter!
- Ouders die kinderen in de crèche hebben, gaan ook via de achterdeuren naar buiten en lopen buitenom terug naar de voorkant om hun kind bij de crèche op te halen.
- De kinderen die in de kinderkerk zijn geweest, kunt u op de weg naar buiten meenemen.

Kerkdiensten

- Zondag 3 oktober, 10.30 uur: ds. Herman Koetsveld
Organist Evan Bogerd
- Zondag 10 oktober, 10.30 uur: ds. F.H. Breukelman
Organist Evan Bogerd
m.m.v. Elena van Slogteren, sopraan

U kunt alle diensten van de Westerkerk volgen via de livestream!

De kerkdiensten in de Westerkerk zijn te volgen via kerkdienstgemist.nl. Op de website van de Wester (www.westerkerk.nl) vindt u voor aanvang van elke dienst de actuele link om de dienst live te kunnen volgen.

Openstelling kerkgebouw

- De **dagelijkse ochtendgebeden** zijn weer begonnen: elke maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 9.15 uur.
- De kerk is weer van 11.00 tot 15.00 uur **open voor bezoekers** op maandag, donderdag, vrijdag én zaterdag! De winkel is dan ook open!
- Kijk altijd even op de website of er geen wijzigingen zijn opgetreden.

Lunchconcerten

Aanvang 13.00 uur, collecte na afloop (!)

Toegang vrij, met QR-code Coronacheck app

Zaterdag 9 oktober Christiaan de Vries

Zaterdag 16 oktober Steven Knieriem

Zaterdag 23 oktober Rik Melissant

Eerste Amsterdamse Orgeltocht op 30 oktober

De orgelrijkdom van onze stad Amsterdam kent geen gelijke in ons land. Vele bijzondere historische, of minder historische, instrumenten zijn hier te vinden. Zodoende ontstond het idee om jaarlijks een orgeltocht te organiseren. Een tocht langs een drietal locaties op loopafstand.

Voor de 1ste editie staan de Westerkerk, De Waalse Kerk en de Mozes & Aäronkerk op de rol. In totaal betreft dit 3 eeuwen orgelbouw, dus het belooft een zeer diverse dag te worden.

De thematiek van deze tocht ligt voor de hand: Hervormingsdag!

Meer informatie en kaarten zijn te vinden op www.evanbogerd.nl/orgeltocht/ (de geldende RIVM en overheidsmaatregelen zijn van toepassing).

Gesprek en ontmoeting

Heeft u behoefte aan een gesprek? U mag ds. Koetsveld daar altijd voor benaderen via 020 - 846 56 44 of hkoetsveld@westerkerk.nl. Een afspraak is zo gemaakt.

Dat kan natuurlijk ook via het secretariaat van de Wester of via pastoraal ouderling Harmke van de Fliert: 06 - 20 98 36 41 of [hvdflert@xs4all.nl](mailto:hvdfliert@xs4all.nl).

Uiteraard worden de huidige veiligheidsregels tijdens de contacten (in de kerk of bij huisbezoek) in acht genomen: geen handen schudden, afstand houden en bij gezondheidsklachten kan het contact enkel telefonisch.

Groepen van start

Inmiddels ligt de eerste gespreksavond '**Achter de kansel**' achter de rug. We hebben met elkaar gesproken over de belangrijke kerkelijke waarschuwing (zie elders in deze Tref) om nu toch echt werk te gaan maken van een wijze van produceren en consumeren die de zorg voor de aarde als uitgangspunt heeft. De volgende bijeenkomst zal zijn op maandagavond 25 oktober. Meepraten? Graag even gemeld via gesprekachterdekansel@westerkerk.nl.

Op dinsdagavond 5 oktober begint de serie bijeenkomsten onder het vertrouwde kopje '**Hoofdpijnen**'. Bedoeld voor mensen die de tijd willen nemen om nader kennis te maken met het christelijk geloof. Zie de uitgebreidere info in de vorige Tref en de website. Er is nog ruimte voor om mee te doen. Ook hier graag jouw/uw opgave.

Op dinsdag 26 oktober komen we voor het eerst in het **Leerhuis** bij elkaar en dat 's morgens om 10.00 uur. We lezen de tekst die 's zondags aan de orde zal zijn in de dienst. Er zijn al een paar mensen die mee willen gaan doen, dus we gaan sowieso van start, maar deze kring heeft zeker nog wat dan heet 'groeipotentie'.

Voor al deze bijeenkomsten: info en eventuele opgave: hkoetsveld@westerkerk.nl.

Algemene informatie

- Op vrijdag voor de dienst van zondag kunt u de liturgie bekijken op de website van de Westerkerk (onder Actueel op de homepage): www.westerkerk.nl
- Volg de Westerkerk op Twitter (@Westerkerk1), Facebook (Westerkerk) en Instagram (westerkerkamsterdam).

De heer/mevrouw:
Adres:
Postcode/plaats:
Telefoonnummer:
E-mailadres:

(s.v.p. aangeven wat van toepassing is)

- wil lid worden van de Westerkerkgemeente en
- wil zich inschrijven (als u niet bij een PKN kerk staat ingeschreven)
- wil zich laten overschrijven vanuit een andere PKN kerk
- wil een pastoraal gesprek
- wil een gratis email abonnement op het maandblad Tref en vraagt dit aan via tref@westerkerk.nl
- wil een postabonnement op het maandblad Tref voor € 17,50 per jaar
- wil meer weten over de Westerkerkgemeente

Dit formulier graag opsturen naar:

Westerkerkgemeente: Prinsengracht 281, 1016 GW Amsterdam

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Als wijkgemeente van de Protestantse Kerk Amsterdam is de Westerkerk door de belastingdienst aangewezen als ANBI.

Zowel de Stichting Cantatediensten Westerkerk als de Stichting Vrienden Westerkerk zijn door de Belastingdienst aangemerkt als Culturele ANBI.

Voor meer informatie: kijk op de website van de Belastingdienst of betreffende organisatie.

Rekeningnummers van de Westerkerkgemeente

Kerkrentmeesters: NL47 RABO 0109 2797 00

Collecterekening: NL51 RABO 0313 5519 28

Stichting Vrienden Westerkerk: NL30 RABO 0109 9279 66

Diaconie Westerkerk: NL46 INGB 0004 9718 00

Stichting Cantatediensten Westerkerk: NL04 INGB 0003 8921 70

De Westerkerkgemeente maakt deel uit van de PKN